

*150. Хвалете Бога в светилището My,
хвалете Go в небесния простор, дело на силата My.
2: Хвалете Go за мощните My дела, хвалете
Go според голямото My величие.
6: Всичко, що дишаш, нека хвали Господа.
Алилуя. Алилуя. Алилуя.*

Млечносивата зора, която все повече проникваше през прозорците на кубето, разтваряше контурите на колоните, иконостаса и монасите в море от бледа светлина – църквата бавно се превръщаше в кораб, който безшумно плава към брега на новия ден. Псалтирът, кой знае за кой ли път, и тази нощ беше дочетен докрай.

Лицата и местата, улиците и историята на град Сараево се изгубваха и изчезваха в бледата светлина на ранната утрин, стопявайки се завинаги от стените, каменните площи и колоните, връщайки се отново в купола, който сякаш се издуваше като дирижабъл.

Всичко, което някога съм притежавал и обичал, гледах като в стъклена сфера на съдбата, огряна от светлината на восъчните свещи, и всичко това изчезна с идването на утрото като блестящ сапунен мехур, разтваряйки се в небето на Хилендар.

Оставям ги завинаги тук, на Света гора, където всичко се потапя във вечността – във времето, което стои и никъде не изтича...

Сбогом сладки сенки на изгубения град!

Излязох мълчаливо от църквата заедно с монасите, които се разотдоха по ежедневните си дела.

Тръгнах след онези, които обработват манастирската градина. Запретнаха раса, затискайки ги под кожените колани, за да не им пречат на работата. Така наведени, окопавайки и плевейки зеленчуците, продължаваха да се молят в себе си. Има ли по-ревностни молитви от тези, отправени към нежните растения, които израстват от святата хилендарска земя?

Само как им завиждах за тяхното спокойствие и мир! Но светът, на който принадлежах, нетърпеливо чакаше да се върна в него и да продължа с излежаването на доживотната си присъда. Все пак, чувствах, че вече никога няма да бъда същият. В главата ми непрекъснато се въртеше краткото, полутихио изговорено изречение на отец Митрофан:

“Наше е само онова, което дадем на другите!”

Отивайки си от манастира по прашния изровен път към брега на морето, се обърнах и още веднъж видях Хилендар, който сякаш се затваряше в себе си, докато се скриваше зад високите гъсти кипариси, приличащи на отряд рицари, определени да защитават светинята.